

for Sorø Akademi's Midler fuldt saa nær som flere af de Anvendelser, der nu gøres af dem.

Naar Skolen løses af sin nuværende Afhængighed af Kirken, maa ikke blot det hidtilværende kirkelige Tilfyn falde bort; men Folkekirken's Præster maa ogsaa gennem en udvidet Konfirmations-Forberedelse forpligtes til at varetage Undervisningen i den egentlige Troslære, saafremt Forældrene foretrække dem for Lærerne. Ligeledes maa de med Lærerembederne hidtil forbundne Kirkeforretninger adskilles fra dem, og kun overtages af Lærere, saafremt de frivillig komme overens med Kirkens Embedsmænd og Kommuneraadene derom.

En gavnlig Spore til Skolevæsenets Udvikling vilde det vistnok være, naar der hvert Aar efter de fra Skoleraadene erhvervede Oplysninger af Undervisningsministeren udarbejdes en Oversigt over dets Tilstand, som meddeltes til Rigsdagen og i det Hele til Offentligheden. Den vilde bidrage til at fremkalde og styrke Folkets og Rigsdagens Deltagelse og at lette Afhjælpsningen af de Mangler, der maatte vise sig.

Disse vare de Grundtanke, der efter Flertallets Mening maatte lægges til Grund for en Omordning af vort Folkeskolevæsen. Man indsaa, at det langt maatte overstige et Udvalgs Opgave og Kræfter med det mangelfulde Materiale, der kunde staa til dets Raadighed, og med den korte Tid, der kunde levenes det fra Thingets andre vigtige og paatværgende Arbejder, at udarbejde et Lovforslag om et Anliggende, som griber saa dybt ind i mange forskjelligartede Forhold. Dette formaade alene Ministeriet at gjøre, og først naar Lærerne forelaa bearbejdede med det fornødne Kjenndskab til alle Enkeltheder, kunde en virkelig overbevisende frugtbar Forhandling af dem finde Sted, hvorved det da ikke var usandsynligt, at flere eller alle Medlemmer af Flertallet i Meget kunde ændre deres Anskuelse om flere mer eller mindre vigtige Enkeltheder; P. Nielsen mener f. Ex., at Troslæren burde oplages som et fast Fag i Skolen; S. P. Jensen og N. Jensen, at Kommunen skal hvert Aar holde offentlig Examen over samtlige dens Børn over 8 Aar, og lign. Ikke desmindre ansaa man det dog for rigtigst allerede nu, om end med alt muligt Forbehold for en kommende senere Overveelse, at forme Lærerne i bestemte Grundtræk for et Lovforslag og saaledes forelægge dem til Ministerens Prøvelse for at sætte ham i Stand til Klare at se, hvorledes man foreløbig antog, de kunde søres ud i Livet, og for at erfare, hvorvidt man maatte kunde haabe den fornødne Medvirkning fra hans Side til deres nærmere Bearbejdelse. Dette skete, og Udvalget tilføjede Ministeren saavel Mindretallets Betænkning som følgende af Flertallet tiltraadte

Grundtræk

til

en Omordning af Folkeskolevæsenet udenfor Kjøbenhavn.

Forældrenes Ret.

Forældre eller Børgere have Ret til under Statens Tilfyn selv at sørge for deres Børns Undervisning og kun, hvor denne aabenbart forsømmes, skrider Staten ind for at sikre enhver af sine Børgere et bestemt Lavmaal af Kundskaber.

Statens Krav.

Dette Lavmaal bestemmes for 10 Aars Alderen til: 1) tydelig, om end langsomt, Oplæsning af en i dette Niemed stadfæstet mindre Læsebog med latinste og gothiske Bogstaver tilligemed Stavning, inden- og udenad, af de almindelige, i en saadan Bog forekommende Ord; 2) lette Regnestykker med ubenevnte Tal i de 4 Regningsarter og Læsning af firecifrede Tal tilligemed let Hovedregning (den lille Multiplikationstabel) og 3) tydelig Sammenkrift med store og smaa latinste Bogstaver efter en let Forskrift;

samt for 14 Aars Alderen til: 1) tydelig Oplæsning af en let fattelig Bog, trykt med latinste og gothiske Bogstaver; 2) Regnestykker med benevnte og ubenevnte Tal i de 4 Regningsarter og med Decimalbrøker samt lettere Opgaver i Forholds læren (Regulabetri) og 3) skriftlig Sjenjivelse af en let mundtlig Fortælling i et forstaaeligt Sprog og med en læselig Haandkrift med latinste Bogstaver.

Statens Tilfyn.

Til at paase Fyldestgjørelsen af Statens Krav udnævnes af Undervisningsministeren, efter Indstilling af det paagjældende Amts Skoleraad, en særegen Skoletilfynsmand for hver Amtsradsreds med de deri liggende Kjøbstæder. Han vælges fortrinnsvis blandt Saadanne, der mindst 5 Aar have beskæftiget sig med Undervisning i en Folkeskole enten for Børn eller unge Menneker, ansættes for 3 Aar ad Gangen og lønnes med 800 Rd., som ved Alderstillet paa 200 Rd. hvert tredje Aar kan stige indtil 1,200 Rd. Til Medhjælp bevilges ham indtil 300 Rd. og paa Embedsreiser faar han 2 Rd. i Dagpenge og Befordringsgodtgjørelse efter Regning. Det staar ham frit for at have et andet Embede, naar han kun ved at tage sig den fornødne Hjælp sørger for, at dets Krav til ham ikke staader hans Stilling som Skoletilfynsmand.

Hvert Aar afholder han Prøver i hvert Sogn i Kredsen med samtlige dets Børn i de nævnte to Aldre, dog saaledes, at de, som have fyldt henholdsvis 9 og 13 Aar, ogsaa kunne melde sig